

Preses brīfinga transkripts pēc tikšanās ar Ministru prezidentu V.Dombrovski 2009.gada 19.augustā (video)

Publicēts pirms vairāk nekā 15 gadiem

Publicēts: 19.08.2009.

{module=pk/pages/media_player.xml?

play_url=/storage/items/WMV/item_2112_Dombrovskis19082009.wmv&play_width=400&play_height=400}

Valsts prezidents: Labdien! Šodien mēs ar Ministru prezidentu apspriedām faktiski stāvokli valstī. Es informēju Ministru prezidentu par to, ko man stāstīja cilvēki uz ielas gan Mazsalacā, gan Jaunjelgavā, gan Rūjienā, ko stāstīja jauno novadu vadītāji, ar kādām problēmām viņi saskaras, kā norisinās skolu skaita optimizācija, kas notiek ar mākslas un mūzikas skolām rajonos. Tāpat arī, ko domā uzņēmēji, kāda ir cilvēku attieksme pret valsts nodokļu politiku. Centos iedot Ministru prezidentam to fona informāciju, kāda ir reālā dzīvē mūsu jaunajos novados, kas tikko sākuši strādāt. Protams, mēs pārrunājām arī jautājumus par budžeta veidošanās gaitu, jo budžets jau ir sācis veidoties un mēs ar nepacietību gaidām, kādi tad būs tieši konkrētie skaitļi, cik naudas saņems katra nozare, kāda ir bāze un izdevumu samazinājumi. Šis plašais jautājumu loks faktiski aizņēma arī visu stundu, ko mēs pavadījām kopā.

Jautājums: Joprojām ir aktuāls jautājums par lielajām algām, ko saņem dažādu valsts institūciju vadītāji un arī uzņēmumu vadītāji, kas pieder arī valstij. Vai Jūs sagaidāt šeit kaut kādu risinājumu? Jūs sagaidāt, ka šīs algas tomēr tiek samazinātas?

Valsts prezidents: Ja uzņēmumam ir finansiālas grūtības, ja uzņēmums ir strādājis ar zaudējumiem, viennozīmīgi viņa vadībai pirmais solis ir noteikt sev adekvātas algas. Tātad, ja uzņēmumam ir grūtības, tad parasti uzņēmuma vadītāja algas samazinās. Ja tā ir valsts iestāde, tad noteikti nevienā iestādē algai nebūtu jālec ārā no pārējām. Šeit vēlreiz ir parādījusies nepieciešamība pēc vienotas atalgojumu sistēmas pilnīgi visās valsts iestādēs un valsts institūcijās. Ja šī sistēma ir vienkārši saprotama un atalgojumos attiecībā pret atbildību un darba apjomu ir ievērota hierarhija un proporcionalitāte, un atbilstību, tad katrā ziņā nevienam šāds jautājums – kāpēc viena vai otram cilvēkam ir tik liela alga, kas atšķiras trīs – četras reizes vai pat vēl vairāk reizes no Ministru prezidenta un Valsts prezidenta algas – tāda jautājuma tad nebūs. Ir jautājums pavisam vienkāršs. Ja iestāde pati sev nosaka algas vai uzņēmums pats sev nosaka algas, tad iestādes vai uzņēmuma vadītājam ir jābūt šim godavīram un algai jābūt adekvātai tam, kādu darbu pašlaik veic iestāde, cik veiksmīgi ir uzņēmums vai kāds ir kopējais algu līmenis valstī.

Jautājums: Varbūt Jūs varat konkretizēt, jo sabiedrībā izskan konkrēti uzvārdi saistībā ar to, ko Jūs nupat sakāt, gan Fliks, „airBaltic”, gan arī „Latvijas Dzelzceļa” ziedojums, piemēram, (tas gan neskar algas, bet arī finanšu izlietojumu) hokeja klubam „Dinamo”. Jūsu vērtējums? Un Latvijas Bankas prezidents.

Valsts prezidents: Katrā ziņā Jūs minējat konkrētas iestādes un konkrētus uzvārdus. Arī tas, ko es teicu – tie ir konkrēti cilvēki.

Viņiem šobrīd ir jābūt godavīriem un reizē arī zināmā mērā valsts vīriem un jāpieņem atbilstoši lēmumi. Es domāju, galvenais valdības uzdevums, ko prasa arī Starptautiskais valūtas fonds, ir skaidra, pārskatāma, taisnīga atalgojuma sistēma, kas ir vienāda pilnīgi visās valstij pakļautajās iestādēs un uzņēmumos. Tas ir jāizdara līdz gada beigām.

Jautājums: Jautājums ir, vai valdība ir pietiekami uzstājīga? Vai, piemēram, jūs pārrunājat to, kādi ir bijuši vakar valdības nosacījumi, konceptuāli piekrītot 15 miljonu potenciālai piešķiršanai „airBaltic”? Vai tas ir ticis saistīts ar nosacījumu par Flika algas samazinājumu? Vai Jūs to gaidāt no valdības un premjera?

Valsts prezidents: Katrā ziņā man ir iespaids, ka šāds nosacījums ir bijis, jo Flika kungs ir nācis ārā ar paziņojumu, ka korigēs savu algu atbilstoši uzņēmuma darbības efektivitātei.

Jautājums: Sakiet, lūdzu, saistībā ar Jūsu teikto Aglonā par morālo pagrimumu, vai Jūsu runas saturu ietekmēja tas, ko Jūs pieredzējāt mājupceļā no Azerbaidžānas lidmašīnā?

Valsts prezidents: Katrā ziņā manam vērtējumam ir daudz, daudz plašāka perspektīva. Tā ir visa sabiedrība kopumā. Tie cilvēki, kas tiešām dzīvo tikumīgi, godprātīgi un godprātīgi izturas gan pret savu darbu, gan pret savu ģimeni, gan arī pret savu valsti, tie, protams, paši zina, ka viņi ir morāli tīri un viņi ir arī ētiski ļoti atbildīgi cilvēki. Par tiem jau neiet runa. Runa iet par to, kas notiek visā sabiedrībā kopumā. Nekāds viens konkrēts notikums, protams, nav šī mana vērtējuma pamatā. Mēs runāsim par to, vai politiķis maldina sabiedrību, teikdams vai melodams, vai uzņēmējs, izturoties nievājoši pret valsti un pret nodokļu maksāšanu tomēr nav drusku morāli pagrimis. Vai pat teikšu vēl vairāk, žurnālists, kurš maldina sabiedrību, kaut ko nepateikdams vai kaut ko īpaši izceldams, vai pat dažreiz melodams un pēc tam neatzīdams savu vainu. Vai vienalga kurš cilvēks, kas iet uz darbu un nenostādā savas astoņas stundas, bet pazūd pēc divām. Šādus piemērus mēs varētu skaitīt daudz, daudz, daudz... Vai arī tas iestādes ierēdnis, kurš rupji atbild pilsonim, kas atnācis ir šeit pēc palīdzības. Tie visi ir piemēri, kas liecina, ka mums ir katram jāpadomā, vai mēs esam tikumiski, vai mēs esam godprātīgi un vai mēs tiešām gribam dzīvot tā, lai ir prieks par savu darbu, par savu dzīvi, par savas ģimenes panākumiem, bet reizē arī prieks par citas ģimenes panākumiem, par citas iestādes panākumiem, par citu cilvēku panākumiem. Tas ir jautājums, ar ko es aicināju katru cilvēku ne kritizēt otru, bet pārdomāt sevi, ko es varu darīt labā. Līdzšinējā pieredze ir, ka mēs par maz esam domājuši viens par otru. Mēs vairāk esam domājuši katrs par sevi un bieži vien ne ar labām, bet gan ar ļaunām domām.

Jautājums: Vai Jūs jūtat sevi kā par morāles mērauklu?

Valsts prezidents: Nevienam cilvēkam nevar būt morāles mēraukla. Mēraukla ir tas, kā tu pats vērtē un vai tu pats esi spējīgs sevi vērtēt vai nē. Tā ir mēraukla. Nevienam cilvēkam nevar būt etalons, jo katrreiz mums ir gan labā, gan ļaunā daļa, gan veiksmīgie darbi, gan neveiksmīgie darbi, gan kļūdas, gan varbūt apzinīgas kļūdas. Arī manī.

Jautājums: Jūs sacījāt, ka premjeru esat informējis par reālo situāciju valstī. Kāds tad ir reālais stāvoklis valstī?

Valsts prezidents: Būs jārunā gandrīz vesela stunda... Katrā ziņā, man interesē tie jautājumi, kas satrauc cilvēkus. Cilvēkus, protams, satrauc 1.septembris, slimnīcu un ārstu prakšu liktenis tuvākajā laikā, tas, ka valsts neko nedara, viņuprāt, „Parex bankas” gadījumā. Ir jautājums gandrīz katrā vietā – kāpēc bijušie akcionāri saņem tik lielus procentus. Protams, jautājums ir par to, kā tiks aizsargāti mazāk nodrošinātie, tai skaitā pensionāri. Tie ir četri jautājumi, ko uzdod cilvēki jebkurā apdzīvotā vietā. Protams, valdībai ir jāatbild uz šiem četriem jautājumiem, jo to arī gaida. Cilvēki ļoti saprot arī to, ka ne katrs ministrs var šobrīd braukt uz katru novadu stāstīt, ko viņš darīs un kas ir izdarīts, bet katrā ziņā cilvēki gaida, ka viņu problēmas tiek uzklausītas un ka pretī viņi redz valdības rīcību šo problēmu ja ne pilnīgā atrisināšanā, tad atvieglošanā. Protams, ka var runāt ļoti ilgi par šo lietu. Cilvēki ir ļoti satraukti par mākslas skolām, mūzikas skolām, jo tā ir lauku dzīves, kultūras dzīves būtiska sastāvdaļa. Cilvēki varbūt ne tik daudz uztraucas par kādas mazākas skolas likvidāciju, bet ļoti uztraucas tieši par mākslas un mūzikas skolu likvidāciju. Tas ir varbūt tas laiks, ko skolēni pavada līdz autobusam, lai brauktu mājās. Viņi pavada to radoši, pilnvērtīgi, un tā ir daļa no audzināšanas procesa. Tāpat cilvēki ir ļoti satraukti par to, vai no viņu novada nepazudīs slimnīca. Cilvēkus neuztrauc tas, cik liela tā slimnīca būs vai cik moderna viņa būs, bet viņi grib šo vietu, kur, ja viņiem ir grūti ar veselību, lai viņi var aiziet un saņemt palīdzību. Tas ir jāsaprot, ka īstenībā tās reformas, ko valdība šobrīd veic, viņas jau nav vērstas pret cilvēkiem. Bet bieži vien veids, kā tas tiek darīts uz vietām, ir cilvēka cieņu aizskarošs – gan tiem, kas strādā, gan tiem, kas saņem pakalpojumus. Par to tuvākajā laikā būtu jādomā. Šeit ir tas pats, ko uzdeva žurnālists no „Dienas” – ja mēs spējam mainīties un atbildīgāk izturēties pret to, ka mēs spējam sevi būt labāki pret līdzcilvēkiem, tad katrā ziņā tas palīdzēs mums ātrāk, vieglāk pārvarēt tās grūtības, kuras ir realitāte šodien.

Jautājums: Jūs atstāstījāt cilvēku vērtējumu, bet kāds ir Jūsu vērtējums par valdību? Vai esat apmierināts ar valdības darbu?

Valsts prezidents: Es vairāk atbildēju par to, kas notiek novados. Katrā ziņā novadu jaunā vadība ir pieņēmusi šo reformu un interesanti, ka jau redz reformas pirmās kļūdas, kur dažreiz personības vai personīgas ambīcijas ir noteikušas novadu robežas, kas nebūt nav optimālākās. Bet patikami ir dzirdēt, ka jau divus mēnešus pēc vēlēšanām izskan klusa doma, ka nav tā, ka starp novadiem nevar sadarboties, ja tas ir izdevīgi šo novadu iedzīvotājiem. Tā bija ļoti laba ziņa, ko es dzirdēju. Protams, tiem novadi, kas izveidoti ļoti loģiski, šādu problēmu nav.

Jautājums: Kādēļ Jūs izvairāties no valdības darba vērtējuma? Jūs tikai atstāstījāt sabiedrības viedokli.

Valsts prezidents: Es domāju, ka valdībai šobrīd ir ļoti grūts darbs. Un grūtākais darbs būs nākamā gada budžets. Valdību varēsīm novērtēt tikai tad, kad šis budžets būs pieņemts Saeimā. Šobrīd vērtēt valdību, pirms šis darbs ir izdarīts, būtu priekšlaicīgi, jo vērtēt par to, kas ir aiz muguras, tas ir tā – ir veiksmīgāki un neveiksmīgāki brīži bijuši. Bet šobrīd valdība ir tieši šī grūtā darba priekšvakarā, kad ir jāpieņem jaunā gada budžets. Tas vērtējums būs pavisam drīz, tas būs oktobrī. Šobrīd ir visādā veidā jācenšas prasīt, lai budžeta veidošana nekavētos. Tas ir tas, ko es lūdzu valdībai, prasīšu valdībai un kam es ļoti rūpīgi sekošu līdz.

Jautājums: Mans jautājums ir par Latvijas Forumu. Vai Jūs sekosiet līdzi, lai apspriestais tiktu arī īstenots un nepaliktu tikai diskusija?

Valsts prezidents: Katrā ziņā pirmā Latvijas Foruma pieredze pierādīja, ka bija pilsētas, kurās cilvēki bija ļoti aktīvi, lai līdzdarbotos ar savu vietējo varu, lai tās grūtības, kas šobrīd ir ģimenēm, pārvarētu. Padomāsim – samazināti ieņēmumi, samazinātas pensijas, iespējama bērnu pārvietošana uz citu skolu, iespējama medicīniskās palīdzības pārvietošana uz citu vietu. Tas viss nāk vienlaicīgi. Protams, var gaidīt, ka kāds to sakārtos vai vara to sakārtos. Bet daudz veiksmīgāk viss notiek tajās pilsētās, kur cilvēki iesaistās –

mēs jums palīdzēsim veikt to reformu, mēs jums palīdzēsim tādu iestādi pārveidot, mēs palīdzēsim skolniekus nogādāt uz skolu, mēs palīdzēsim skolu apgādāt ar pārtiku. Tie ir jautājumi, kas ir ļoti ikdienišķi. Tāpēc šī Latvijas Foruma tēma ir, kā savā pilsētā var palīdzēt sagatavoties 1.septembrim. Pat tad, kad mums bija labie gadi, es, būdams iestādes vadītājs, ļoti labi zināju – 1.septembrī tiem, kam ir mazas algas un jāsūta vairākus bērnus skolā, ir diezgan lieli finansiāli izdevumi. Katrā ziņā ir jādomā, kā šeit palīdzēt otram un palīdzēt pašai skolai. Ja cilvēkiem pašiem izdosies šajās divās nedēļās noorganizēties un izlemt, kā viņi palīdzēs savai skolai, viens otram un saviem bērniem, tas būs ieguvums. Bet, tā kā tas ir Latvijas Forums, viss ir atkarīgs no diskusijas, kāda būs katrā pilsētā. Mēs centāmies arī šos kopsavilkumus pēc pirmā Foruma nodot citām pilsētām, un bija ar diezgan daudz labu ieteikumu jeb, kā mēs toreiz teicām, 500 cilvēku radija 100 idejas. To es gaidu arī no šī Latvijas Foruma. Pats piedalīšos Cēsīs jau ar savu redzējumu par to, ko esmu redzējis tajos pagastos, kur jau skolu reforma notiek, klāstot gan pozitīvās, gan negatīvās iezīmes.

Saistītas tēmas

[Valdis Zatlers](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/preses-brifinga-transkripts-pec-tikšanas-ar-ministru-prezidentu-vdombrovski-2009gada-19augusta-video>